

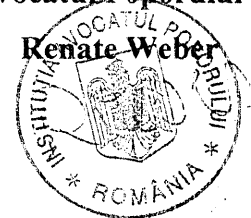
AVOCATUL POPORULUI

Domeniul privind
prevenirea torturii - MNP

Aprob

Avocatul Poporului

Raport

*privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila,
județul Brăila*

Raportul este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

- 1. Cadrul general și organizarea activității de monitorizare.**
- 2. Constatările rezultate din activitatea de monitorizare.**
- 3. Recomandări.**

București – 2021

Domeniul privind
prevenirea torturii - MNP

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul opțional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, amănunțit sau înopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

Având în vedere situația excepțională cu care s-a confruntat România în contextul pandemiei de coronavirus, a fost necesară aplicarea unor măsuri ferme pentru combaterea răspândirii COVID-19, iar MNP, ca entitate implicată în monitorizarea condițiilor de viață și a tratamentului aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, a urmărit permanent respectarea prevederilor legale și a standardelor naționale și internaționale în materia respectării drepturilor fundamentale, precum și interzicerea torturii și a altor rele tratamente.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 26.05.2021 a fost efectuată o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila, județul Brăila, având ca obiectiv consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din doamna Maria Lepadatu (jurist), domnul Cosmin-Ionuț Tarnovetchi (medic) și domnul Dragoș-Gela Balan (asistent social), consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, precum și doamna Carmen Georgeta Fifirig, reprezentant al Asociației Romilor Crestini "Calea, Adevărul și Viața" Bacău. Membrii echipei au vizitat camerele de cazare, curtea de plimbare, spațiile de depozitare, cabinetul medical, grupul sanitar și au purtat discuții, în condiții de confidențialitate, cu persoanele private de libertate care și-au dat acordul în acest sens.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila este amenajat în imobilul în care se află sediul Inspectoratului de Poliție al Județului Brăila și funcționează în baza dispozițiilor Legii nr. 254/19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, ale Hotărârii de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/19 iulie 2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, ale Ordinului Ministrului Afacerilor Interne nr. 14/2018 privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora.

În cadrul discuțiilor, Șeful centrului a făcut o scurtă prezentare a situației din unitate, precizând că, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila este structura de specialitate care asigură primirea, înregistrarea, încarcerarea, paza și supravegherea, escortarea, punerea în libertate, respectarea drepturilor și libertăților, precum și a obligațiilor ce revin persoanelor private de libertate.

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila era situat la demisolul clădirii Inspectoratului de Poliție Județean Brăila și dispunea de 22 locuri de cazare dispuse în 10 camere (4 camere cu un pat și 6 camere cu 3 paturi), cu respectarea suprafeței minime și a metrilor cubi de aer pentru fiecare persoană custodiată.

La data efectuării vizitei, în centru erau custodiate 16 de persoane, de sex masculin, dintre care 14 adulți și 2 minori. Din cele 16 persoane private de libertate, un număr de 8 persoane erau din județul Galați, celelalte 8 fiind din județul Brăila. Nu existau femei printre persoanele private de libertate, acestea fiind custodiate la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Galați, în baza unui protocol încheiat între cele două centre. Conform informațiilor furnizate de către personalul centrului, în anul 2020, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila au fost custodiate 164 de persoane (160 bărbați și 4 femei), dintre care 6 minori, gradul de ocupare fiind de 55%. Cu privire la durata deținerii în centru în anul 2020, 125 de persoane au fost custodiate sub 30 de zile, 24 de persoane au fost deținute între 30-60 de zile, 12 persoane între 60-90 de zile, 2 persoane au fost cazate între 90-120 de zile și o singură persoană a fost deținută pe o perioadă de timp cuprinsă între 120-150 de zile.

În perioada 01.01.2021-21.05.2021, în centru au fost custodiate 75 de persoane, de sex masculin, dintre care 2 minori, gradul de ocupare fiind de aproximativ 51%. Ca durată a deținerii, persoanele au fost astfel custodiate: 48 de persoane sub 30 de zile, 22 persoane între 30-60 de zile, 1 persoană între 60-90 zile și 4 persoane între 90-120 de zile.

Cazarea deținuților se făcea în 10 camere (cu suprafața de 5,80 mp, respectiv 12,90 mp), existând posibilitatea diferențierii pe sexe și pe grupuri de vârstă, femeile fiind cazate separat față de bărbați și minorii fiind cazați separat de adulți. Camerele erau prevăzute cu câte două ferestre din termopan, **de dimensiuni mici și acoperite cu două tipuri de gratii, astfel că nu se putea asigura lumina naturală și aerisirea camerelor. Existau instalații de aer condiționat, însă majoritatea camerelor prezentau o stare de igienă necorespunzătoare, cu pereții murdari.** În camerele în suprafață de 12,90 mp erau amplasate câte trei paturi cu raft, pe un nivel, masă, raft pentru diverse produse alimentare, televizor, telefon. **S-a putut observa că majoritatea saltelelor erau uzate și murdare.** Nicio cameră nu era prevăzută cu grup sanitar, acesta fiind amenajat separat, pe holul centrului. Membrii echipei de vizitare au reținut că **starea de igienă și aerisirea din grupul sanitar era necorespunzătoare. Având în vedere aceste aspecte, membrii echipei de vizitare consideră că este necesar să se efectueze demersuri pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin efectuarea unor acțiuni de întreținere a spațiilor (reparații curente, zugrăveli etc.), achiziționarea de saltele, precum și realizarea cu frecvență crescută a unor activități de igienizare în camerele de cazare și la grupurile sanitare, eventual în baza unui plan săptămânal.** De asemenea, motivat de faptul că nicio cameră de cazare nu asigura lumina

naturală și iluminatul artificial, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersuri astfel încât să se respecte prevederile art. 9 alin. 14 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, care prevede că "Ferestrele camerelor de detenție trebuie să fie suficient de mari, astfel încât persoanele private de libertate să poată citi la lumină naturală în condiții normale și să permită aerisirea, iar dispozitivele care asigură lumina artificială trebuie să corespundă standardelor tehnice recunoscute în domeniu".

Conform informațiilor primite de la personalul centrului și a documentelor prezentate echipei de vizitare, distribuția materialelor igienico-sanitare pentru persoanele private de libertate se efectua lunar, pe bază de semnătură. Deținuții au declarat că primesc lunar hârtie igienică, un aparat de ras, cremă de ras, pastă de dinți și periute de dinți, dar uneori își suplimentează articolele de igienă cu cele aduse de rude, în pachete, motivat de faptul că materialele distribuite nu aveau o calitate mulțumitoare.

Operațiunile de dezinsecție se efectuau periodic și ori de câte ori persoanele private de libertate solicitau. Din observațiile făcute de echipa de vizitare, precum și din discuțiile purtate cu persoanele private de libertate a reieșit faptul că nu a fost semnalată prezența insectelor sau a rozătoarelor în spațiile centrului.

În cadrul centrului era amenajat un oficiu alimentară, o curte de plimbare, un club (bibliotecă) și 2 magazine.

Cât privește angajații centrului, schema de personal prevedea un număr de 22 de funcții (1 ofițer - șef centru și 21 agenți. Din totalul celor 22 de funcții, 3 funcții erau vacante, iar 2 angajați erau în concediu de creștere copil, ceea ce îngreuna desfășurarea activităților. Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile necesare pentru ocuparea posturilor vacante din statul de funcții al Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila, având în vedere volumul mare de activități și de documente gestionate, precum și necesitatea asigurării în condiții corespunzătoare a drepturilor persoanelor private de libertate (dreptul la apărare, petiționare, corespondență, vizită, pachete etc.).

La nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila își desfășura activitatea o persoană de sex feminin, care asigura serviciul de pază și supraveghere, conform dispozițiilor art. 190 alin. (3) și (4) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, care prevăd că "în cazul în care în centru sunt deținute persoane private de libertate de sex feminin, serviciul de pază și supraveghere se asigură obligatoriu și de către un polițist de sex feminin" și "dacă în situația prevăzută la alin. (3), centrul nu are încadrat suficient personal de sex feminin pentru a asigura serviciul de pază și supraveghere, administrația centrului dispune măsurile necesare exercitării temporare a acestui serviciu de către personal de sex feminin din cadrul altor structuri, ce urmează a fi instruit pentru îndeplinirea misiunilor și atribuțiilor specifice acestui gen de activități."

În ceea ce privește pregătirea profesională a personalului angajat, conform celor comunicate de către conducerea centrului, aceasta avea loc în mod continuu, conform unui Plan anual de formare.

prin participarea la cursuri specifice funcției ocupate. Din informațiile furnizate de către personalul unității, a rezultat faptul că au fost organizate atât în anul 2020, cât și în 2021, mai multe instruirii periodice, cu diferite teme, printre care menționăm: folosirea forței și a mijloacelor din dotare, prevenirea și combaterea violenței de gen, modul de completare a diferitelor registre folosite în activitate, combaterea și prevenirea traficului de persoane și a exploatării sexuale, etc.

Din informațiile furnizate de către personalul centrului, precum și din observațiile membrilor echipei de vizitare, a reieșit că imediat după introducerea în centru, persoanei custodiate i se comunicau, sub semnătură, date despre posibilitatea de a informa, personal sau prin intermediul administrației centrului, un membru al familiei sau altă persoană desemnată de persoana privată de libertate despre locul unde este deținută, precum și informarea cu privire la drepturi, obligații și interdicții, recompense, abateri și sancțiuni disciplinare care pot fi aplicate conform Legii nr. 254/2013, inclusiv dispozițiile art. 228, alin. 2-5 din Codul de procedură penală cu privire la încunoștințarea despre arestarea preventivă și locul de deținere a inculpatului arestat preventiv.

Din documentele prezentate de personalul centrului, precum și din interviurile purtate cu persoanele cazate în centru, a reieșit că acestea erau vizitate de familie, rude, avocați, prieteni etc. Persoanele private de libertate intervievate au declarat, în condiții de confidențialitate, că au acces la toaletă, ori de câte ori au nevoie, chiar și pe timpul nopții. De asemenea, respondenții s-au declarat mulțumiți de condițiile de cazare din centru și de hrana primită. Nicio persoană intervievată nu avea cunoștință despre incidente sau agresiuni ale căror victime să fi fost persoane private de libertate custodiate în centru, ori despre situații de tratament discriminatoriu sau acte de agresiune fizică, verbală sau de altă natură, săvârșite asupra persoanelor custodiate. De asemenea, au menționat că aveau relații bune cu personalul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila și le era respectat accesul la avocați, iar vizitele din partea familiilor se desfășurau în condiții corespunzătoare.

Erau realizate ședințe de informare a beneficiarilor cu privire la măsurile de autoprotecție în contextul apariției pandemiei de COVID-19 și erau distribuite persoanelor private de libertate materiale dezinfectante și măști de protecție. **Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se continue campania de informare și conștientizare privind măsurile implementate în centru pentru prevenirea răspândirii SARS-CoV-2, prin intermediul materialelor tipărite (broșuri, flyere).**

Referitor la acordarea asistenței medicale, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila dispunea de un cabinet medical, unde se efectuau consulturile persoanelor aduse în centru. Acesta era dotat cu mobilier de strictă necesitate (canapea consultației, birou medic, dulap pentru păstrarea registrelor medicale), precum și cu aparatură medicală: tensiometru, glucometru, termometre, pulsoximetru, trusă medicală. Există un aparat de urgență care avea medicamente conform baremului, tratamentele persoanelor reținute fiind păstrate într-un dulap din acest cabinet medical. Nu exista un izolator în cadrul centrului, însă era asigurată o cameră în cazul necesității carantinării persoanelor suspecte de infectare cu noul coronavirus.

Din relatările conducerii a rezultat faptul că la data vizitei, Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila nu avea Autorizație Sanitară de Funcționare, documentația pentru obținerea acesteia fiind încă în lucru. Având în vedere acest aspect, membrii echipei

de vizitare consideră necesară urgentarea demersurilor în vederea obținerii acestei autorizații.

Asistența medicală a persoanelor private de libertate era asigurată de către un medic din cadrul Centrului Medical Județean Brăila, angajat de la începutul anului 2021 pe o perioadă determinată, cu un program de lucru de 2 ore zilnic, precum și de către un asistent medical, tot din cadrul Centrului Medical Județean Brăila, care însă nu avea un program fix și care se deplasa în Centrul de Reținer și Arestare Preventivă Brăila ori de câte ori era nevoie. După orele de program și în perioada sărbătorilor legate, asistența medicală era asigurată de aceleași cadre medicale, printr-un serviciu de permanentă, conform unei planificări lunare, iar pentru intervenții medicale de urgență, se solicita intervenția ambulanței la numărul unic 112. Din relațiile personalului medical și din informațiile furnizate de către conducerea centrului, a rezultat faptul că **nu era asigurată continuitatea activității medicale.**

În ceea ce privește gestionarea pandemiei de Covid-19, în anul 2020, la nivelul centrului au fost înregistrate 2 cazuri de infectare, ambele în rândul personalului, iar în anul 2021 au fost înregistrate 6 cazuri, dintre care 5 în rândul personalului și 1 în rândul persoanelor private de libertate. Din relațiile conducerii centrului, a rezultat faptul că persoana privată de libertate depistată pozitiv în urma unui test rapid a fost izolată într-una din camere, iar a doua zi a fost transferată la Spitalul Penitenciar Poarta Albă – spital suport Covid-19. La acel moment au fost testate cu teste rapide toate persoanele custodiate în centru (în număr de 11), testele fiind negative, lucru consemnat în fișele medicale. În perioada martie - aprilie 2021, când au fost înregistrate aceste cazuri, la nivelul centrului au fost efectuate mai multe operațiuni de dezinfecție a tuturor spațiilor centrului, zilnic efectuându-se și dezinfecția autospecialelor utilizate pentru transportul persoanelor private de libertate.

Activitățile pe linia limitării efectelor pandemiei de Covid-19 se desfășurau în conformitate cu prevederile Planului de Măsuri de la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române și al Planului de Măsuri întocmit la nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Brăila. Astfel, la nivelul Centrului au fost luate mai multe măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, printre care: au fost asigurate materiale de igienă și echipamente de protecție individuală, atât pentru persoanele private de libertate, cât și pentru personalul Centrului, au fost realizate instruirii ale personalului cu privire la respectarea măsurilor de prevenire a infectării, persoanele private de libertate au fost verificate cu privire la situația epidemiologică (triaj, cazare în camere separate, verificare în bazele de date), monitorizarea stării de sănătate prin termometrizare periodică, testare, acordarea vizitelor doar cu sistem de separare.

Examenul medical a persoanelor private de libertate se efectua la introducerea în arest, la cabinetul medical, de către medic, informațiile fiind consemnate în Fișele medicale pentru persoanele private de libertate. Au fost studiate în mod aleatoriu aceste fișe, care conțineau date despre tratamentele pe care persoanele respective le primeau la data reținerii, eventualele semne și simptome de boală acută, informații despre consumul de droguri sau alcool. Aceste documente aveau semnătura sau parafa cadrului medical care le-a întocmit, precum și un consimțământ al persoanei reținute referitor la asistența medicală. **Având în vedere faptul că, într-un procent**

important de cazuri, depunerile în cadrul la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila se efectuau în afara programului obișnuit de lucru sau în timpul nopții, examinarea inițială a acestor persoane se temporiza până a doua zi, când aceasta era realizată de către medicul centrului. Din relatările personalului medical și ale conducerii centrului a rezultat faptul că nu exista încă un protocol de colaborare cu o unitate sanitară din Brăila care să permită efectuarea acestei vizite medicale înaintea primirii în centru așa cum este prevăzut în legislația în vigoare. Spre deosebire, de exemplu, în cazul persoanelor private de libertate provenite de la Inspectoratul de Poliție Județean din Galați și care erau aduse în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila, această vizită medicală inițială era făcută în cadrul Spitalului Județean din Galați. **Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar ca, în cazul în care nu poate fi făcut un examen medical la depunerea în centru, realizarea acestei investigații inițiale să fie făcută în cadrul unei unități sanitare autorizate, prin realizarea unui protocol de colaborare între Inspectoratul de Poliție Județean din Brăila și aceasta.**

Medicul care asigura asistența medicală acorda servicii de asistență primară persoanelor private de libertate la cererea acestora, în baza unei programări, precum și ori de câte ori era necesar. A fost studiat în mod aleatoriu Registrul de consultații, care conținea în anul 2021, de la început și până la data efectuării vizitei un număr de 159 de înregistrări. Au fost acordate consultații medicale și tratamente pentru afecțiuni respiratorii (rinofaringite, traheobronșite, otite), afecțiuni digestive (sindroame dispeptice, gastroenterite), hipertensiune arterială, obezitate, epilepsie.

Din punct de vedere al afecțiunilor psihiatrice exista un număr de 5 persoane care primeau medicație psihotropă. Principalele diagnostice psihiatrice erau tulburările de comportament, sindroamele depresive, diversele adicții, episoade de insomnie. Fiecare pacient cu această patologie fusese consultat de un medic specialist psihiatru care stabilise și tratamentul corespunzător.

Exista și un Registru de internări în spital în care erau consemnate un număr de 2 cazuri în anul 2021: un pacient care a prezentat o apendicită acută și care a fost operat la Spitalul Județean Brăila și un pacient cu o neuropatie diabetică, hipertensiune arterială și care a fost internat pentru efectuarea unui examen de rezonanță magnetică nucleară, precum și pentru precizarea completă a diagnosticului. Au mai existat 2 cazuri de persoane cu tulburări de personalitate care au fost trimise la Penitenciarul-Spital Mioveni pentru efectuarea unor expertize psihiatrice. De asemenea din relatările personalului medical a mai rezultat faptul că, în cursul anului 2020, un pacient a fost depistat cu tuberculoză pulmonară și ulterior a fost trimis la Penitenciarul- Spital Târgu-Ocna.

Referitor la asigurarea serviciilor stomatologice pentru persoanele arestate, din relatările personalului medical a rezultat faptul că nici la nivelul Centrului Medical Județean Brăila și nici la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila nu exista un cabinet stomatologic, dotat în mod corespunzător, astfel încât tratamentele necesare se efectuau la cabinetele medicale stomatologice particulare, sau erau asigurate de către Spitalul de Urgență din Brăila.

Au fost studiate prin sondaj fișele medicale ale persoanelor private de libertate care conțineau date despre diagnosticele acestora, antecedentele medicale, un examen clinic general, existând de asemenea și formulare de consimțământ informat prin care aceștia își manifestau acordul

pentru evaluarea stării de sănătate. Există și un Registru de recoltare probe biologice, în care nu era consemnat niciun caz în anul 2021.

Persoanele aflate în arest preventive beneficiau de tratament medicamentos în mod gratuit, în baza unor prescripții medicale eliberate de medicul care asigura asistența medicală în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă sau de către alți specialiști. La cerere, puteau fi solicitate și anumite medicamente și materiale sanitare, contra cost, conform legislației în vigoare, cu acordul medicului care asigura asistența medicală în centru. Medicamentele prescrise de către medic, care urmau să fie distribuite persoanelor private de libertate, erau păstrate în plicuri individuale, în condiții corespunzătoare de siguranță, într-un dulap amenajat în cadrul centrului. A fost studiat Registrul de tratamente care conținea în ultimele 2 luni anterioare vizitei un număr de 41 de consemnări.

Potrivit documentelor prezentate, precum și în urma discuțiilor cu personalul medical a rezultat faptul că tratamentele recomandate de medicul specialist erau distribuite persoanelor private de libertate atât de către personalul medical în timpul programului de lucru, cât și de personalul operativ (agenți) în afara acestuia, în urma indicațiilor cadrelor medicale. Nu erau astfel respectate prevederile procedurii de sistem elaborate de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne. De asemenea normele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT) recomandă ca distribuirea și administrarea tratamentului medical să fie făcută numai de către și în prezența personalului medical, deoarece personalul operativ nu are pregătirea necesară și nici atribuții pentru desfășurarea acestei activități. Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesară luarea măsurilor pentru distribuirea tratamentelor persoanelor private de libertate numai de către personalul medical, în conformitate cu prevederile procedurilor de sistem elaborate de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne și cu recomandările cuprinse în normele CPT.

Dacă la examinarea persoanelor private de libertate se constata că acestea prezentau pe corp urme de violență, se consemna în detaliu în fișa medicală. Din studierea documentelor medicale, precum și din discuțiile purtate cu personalul medical, a rezultat faptul că în anii 2020, 2021 nu au fost înregistrate cazuri de agresiune la nivelul centrului și nici persoane private de libertate care să fi prezentat mărci traumatice. Conform informațiilor furnizate de către conducerea centrului, în anul 2020 a fost înregistrat un singur caz de refuz de hrană al unei persoane private de libertate, motivat de faptul că dorea să fie cercetată în stare de libertate sau arest la domiciliu, care însă a încetat după 4 ore, fără apariția unor complicații din punct de vedere medical. De la începutul anului 2021, până la data efectuării vizitei, nu au fost înregistrate cazuri de refuz de hrană.

În ceea ce privește acordarea asistenței medicale consumatorilor de droguri, în fișele medicale ale persoanelor private de libertate erau consemnate sub semnătura persoanei private de libertate informații legate de consumul de droguri. Din informațiile furnizate de personalul medical și din studierea Registrului pentru evidența consumatorilor de droguri a rezultat faptul că, la nivelul Centrului, în anul 2021 nu au existat persoane consumatoare de droguri. În eventualitatea apariției unor asemenea situații exista un protocol de colaborare cu Agenția Națională Antidrog.

Cu privire la dreptul la hrană și condițiile de servire a mesei, din informațiile furnizate de conducerea centrului a rezultat faptul că aceasta era asigurată de către Penitenciarul Brăila.

Persoanele private de libertate serveau masa în camerele de detenție, conform unui program zilnic prevăzut și în Regulamentul de ordine interioară. Erau asigurate meniuri speciale în caz de diabet zaharat, hipertensiune arterială sau în funcție de vârsta persoanei. Spre exemplificare la data efectuării vizitei se serveau următoarele alimente: la micul dejun - ceai, pâine, telemea, biscuiți, marmeladă; la prânz - ciorbă de fasole cu tăiței, pilaf cu legume și carne de porc; la cină - salată orientală.

Referitor la respectarea dreptului la informare și asigurarea legăturii cu exteriorul, în Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Brăila exista o singură sală de vizite, cu două posturi prevăzute cu dispozitive de separare. Vizitele erau acordate în ordinea sosirii vizitatorilor. Potrivit registrelor și datelor furnizate de conducerea centrului, în anul 2020 au fost înregistrate 773 de vizite, iar în anul 2021, până la data efectuării vizitei echipei instituției Avocatul Poporului, s-au înregistrat 196 vizite. Exista un singur post pentru convorbiri on-line, destinat legăturii cu instanțele de judecată. Referitor la posibilitățile de informare și de petrecere a timpului liber s-a constatat că persoanele private de libertate aveau posibilitatea de a urmări programe tv, toate camerele de deținere din centru fiind dotate cu televizoare. De asemenea, acestea puteau lectura cărți, în centru existând o mică bibliotecă.

În anul 2021, în cadrul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila a fost implementat un nou sistem de telefonie prin amplasarea de aparate telefonice în toate camerele de deținere, accesarea sistemului de către persoanele private de libertate făcându-se cu ajutorul uni card digital. Astfel, pentru a iniția un apel telefonic persoana privată de libertate trebuia ca, după depunerea în centru, să adreseze o solicitare conducerii unității în care menționa maxim 10 numere de telefon pe care dorea să le apeleze pe durata aflării în detenție. Ulterior aprobării, datele conținute în solicitare erau introduse în sistemul telefonic digital, care genera un cod pe care persoana privată de libertate trebuia să-l introducă în aparatul telefonic ori de câte ori dorea să inițieze o convorbire telefonică.

Curtea de plimbare avea o suprafață de 24 mp, era semiacoperită, permițând utilizarea sa și pe timp nefavorabil, dar nu era dotată cu niciun fel de facilități pentru practicarea mișcării și a exercițiilor fizice (spalier, bicicletă fitness, greutăți etc). Conform informațiilor furnizate de personalul centrului, la curtea de plimbare a existat o bicicletă fitness, dar care s-a defectat. **Membrii echipei de vizită consideră necesar să se efectueze demersurile pentru dotarea curții de plimbare cu accesorii, aparate și materiale sportive pentru asigurarea dreptului persoanelor custodiate la mișcare sau activități sportive.**

În ceea ce privește relația cu organizațiile neguvernamentale active în domeniul promovării și protecției drepturilor omului, conducerea centrului a comunicat membrilor echipei de vizită că în perioada analizată (anii 2020 și 2021) **nu au fost înregistrate vizite ale acestora în centru și nici nu existau colaborări cu organizații neguvernamentale care să deruleze programe cu persoanele private de libertate sau cu angajații din centru**. De altfel, conform informațiilor primite de la conducerea centrului, în ultimii ani unitatea nu a fost vizitată de reprezentanți vreunei autorități a statului sau vreunei organizații neguvernamentale. **În acest sens, membrii echipei de vizitare apreciază că, pentru suplinirea serviciilor acordate de centru (medicale, de asistență socială, psihologice etc.), dar și pentru consolidarea respectării drepturilor și libertăților**

fundamentale ale persoanelor private de libertate, ar fi recomandabilă cooptarea și implicarea unor organizații neguvernamentale active în domeniul promovării și respectării drepturilor omului, mai ales pentru oferirea de asistență și sprijin categoriilor de persoane vulnerabile – minori, persoane cu deficiențe fizice/psihice, femei însărcinate, persoane vârstnice etc.

În ceea ce privește respectarea drepturilor persoanelor cu deficiențe locomotorii, s-a constatat că exista o rampă de acces la intrarea în centru, dar **nu existau băi accesibilizate pentru persoanele cu handicap locomotor și nici nu ar fi existat posibilitatea accesului și deplasării cu fotoliul rulant în centru din cauza deschiderii insuficiente (lățimii) ușilor din centru.** Având în vedere acest aspect, **membrii echipei de vizitare consideră că ar fi necesară amenajarea unei băi, astfel încât aceasta să poată fi utilizată de persoanele cu deficiențe locomotorii (nu neapărat imobilizate în fotoliu rulant).**

Cu privire la aspectele desprinse din interviurile cu persoanele private de libertate, precizăm că toate persoanele intervievate în timpul vizitei au declarat că relaționează bine cu personalul centrului și nu au cunoștință de situații de agresivitate sau tratamente crude, inumane sau degradante la care să fi fost supuse persoanele private de libertate de către angajații centrului.

Majoritatea respondenților au declarat că mâncarea este satisfăcătoare, însă unii dintre aceștia și-au exprimat nemulțumirea față de condițiile de deținere din centru, mai ales referitor la starea pereților care necesitau reparații și zugrăvire, insuficiența luminii naturale și artificiale, dar și la starea cazarmamentului (unele saltele erau uzate și necesitau înlocuire), toate aspectele fiind confirmate și de membrii echipei de vizitare.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

A) Conducerii Inspectoratului de Poliție al Județului Brăila să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Ocuparea posturilor vacante din statul de funcții al Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila, având în vedere volumul mare de activități și de documente gestionate, precum și necesitatea asigurării în condiții corespunzătoare a drepturilor persoanelor private de libertate (dreptul la apărare, petiționare, corespondență, vizită, pachete etc.).

B) Conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin efectuarea unor acțiuni de întreținere a spațiilor (reparații curente, zugrăveli etc.), achiziționarea de saltele, precum și realizarea cu frecvență crescută a unor activități de igienizare în camerele de cazare și la grupurile sanitare, eventual în baza unui plan săptămânal.

2. Respectarea art. 9 alin. 14 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și măsurile necesare pentru siguranța acestora, care prevede că "Ferestrele camerelor de deținere trebuie să fie suficient de mari, astfel încât persoanele private de libertate să poată citi la lumină naturală în condiții normale și să permită aerisirea, iar dispozitivele care asigură lumina artificială trebuie să corespundă standardelor tehnice recunoscute în domeniu", având în vedere că, la data efectuării vizitei, nicio cameră de cazare nu asigura lumina naturală și iluminatul artificial.

3. Urgentarea demersurilor pentru obținerea Autorizației Sanitare de Funcționare a Centrului de Reținere și Arestare Preventivă Brăila.

4. Luarea măsurilor necesare astfel încât distribuția tratamentelor persoanelor private de libertate să fie făcută numai de către personalul medical. În conformitate cu prevederile procedurilor de sistem elaborate de Direcția Medicală din Ministerul Afacerilor Interne și cu recomandările cuprinse în normele CPT.

5. Realizarea unui protocol de colaborare între Inspectoratul de Poliție Județean din Brăila și o unitate sanitară autorizată, astfel încât persoanele reținute să beneficieze de o examinare medicală la depunerea în centru.

6. Respectarea în continuare a măsurilor pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

7. Dotarea curții de plimbare cu aparate și materiale sportive, precum și repararea bicicletelor defecte, astfel încât persoanele private de libertate să aibă posibilitatea de a se odihni, relaxa sau efectua exerciții fizice.

8. Dotarea curții de plimbare cu accesorii, aparate și materiale sportive pentru asigurarea dreptului persoanelor custodiata la mișcare sau activități sportive;

9. Identificarea și cooptarea unor organizații neguvernamentale active în domeniul promovării și respectării drepturilor omului, pentru a derula programe în centru și mai ales, pentru a veni în sprijinul persoanelor care fac parte din categorii vulnerabile – minori, persoane în vârstă, persoane fără adăpost și/sau fără resurse familiale și materiale (cazuri sociale), mame cu copii etc.

10. Amenajarea unei băi cu dispozitive omologate pentru uzul persoanelor cu deficiențe locomotorii.

11. Continuarea informării și conștientizării persoanelor private de libertate privind prevenirea răspândirii SARS-CoV-2.

